

DES DE L'ALTRA DIMENSIÓ

Teresa Toda
Empresonada pel sumari 18/98
www.gara.net

Durant molt de temps em va tocar viure la política penitenciària i les seves conseqüències des de la dimensió exterior, en dues facetes, la professional i la humana. En la primera, com a corresponsal "d'Egin" a Madrid, vaig seguir d'aprop la creació de la política de dispersió i la implicació en ella dels qui avui la rebutgen de boqueta.

Una cosa s'hauria de recordar i afirmar rotundament front als arguments amb els que justifiquen aquella participació: la dispersió mai va tenir altres objectius que el càstig afegit a la condemna; mai buscà altra cosa que fer més dura i difícil la vida de les persones preses i els seus familiars i amistats. Sempre perseguí i persegueix minar i enfonsar anímica i ideològicament a presos i preses polítiques i complicar la seva situació física i el seu desenvolupament personal.

El gran fracàs dels seus promotors i mantenidors és que no ho ha aconseguit, tot i l'enorme sofriment i dany generat, i al temps transcorregut.

Aquest sofriment, i la força per fer-li front, els vaig conèixer de prop al carrer, com inevitablement succeeix a Euskal Herria; els vaig viure en amigues i amics, en companyes i companys empresonats; en encartellades sense compte.

Des de fa quasi dos mesos, com els meus companys i companyes del 18/98, visc a l'altra dimensió de la política penitenciària, la dimensió interior. Poc temps, sí, molt poc comparat amb les interminables condemnes que compleixen dones i homes compromesos amb el seu país en tantes presons. Però en aquest poc temps s'han condensat fets i vivències que revelen la dimensió de la dispersió, com va més enllà de l'allunyament, i com hi fa front en el dia a dia el Col·lectiu de Preses i Presos Polítics Bascos, i cada persona que l'integra, a aquestes realitats.

Han ocorregut en aquests 60 dies varis accidents de tràfic, un amb víctima mortal, Natividad Junko. Víctima directa d'aquesta política, sí, sens dubte, perquè si el seu gendre no hagués estat pres a Teruel, mai haurien anat ella i els seus acompanyants per aquesta carretera aquest dia. Accident de tràfic, sí, però amb responsables molt clars en despatxos.

I què dir de l'angustia i la impotència quan uns familiars no arriben a l'hora mentre la ràdio informa d'un gran accident a la ruta per la que han de venir. Al final, arribaren bé, tard, retinguts per l'accident. Però, com s'esborra la marca d'aquestes 2 o 3 hores d'angustia indefinible de qui espera a la cel·la?

I les traves i dificultats per a que pares i mares joves puguin abraçar unes hores a aquestes filles i fills petits que sofreixen la brusca separació i els llarguíssims viatges amunt i avall de la Península i de l'Estat francès amb avis, tietes, amigues... I què transmet una carta íntima violada per segells de "seguretat" ben esquitxats per tot el text?

Hem viscut també la dispersió amb qui durant 16 mesos hem compartit viatges, albergs, Sala de Casa de Camp i, finalment, detencions i sentència. Després de tantes vivències compartides arribaren els acomiadaments -els qui pogueren fer-ho- al peu del furgó de la Guàrdia Civil, sabent que serà per molt temps i amb una pregunta serpentejant entre el subconscient i la ment lúcida: Com serem quan ens tornem a veure? I, després, a fer front a les imposicions carceràries, a mantenir la dignitat i la reivindicació política, castigades amb més aïllament. Besarkada bana, kideak!

Però hi ha un costat que no poden destruir. Aquí hi trobes un col·lectiu de preses i presos bascos que són persones càlides, solidaries, que abriguen als i les "noves" encara que sigui des de lluny; saben molt bé per què estan aquí, per què els ha tocat aquesta trinxera i com fer-li front. Això dóna i transmet força, somriure i serenitat davant tot el que compendia el concepte "presó", i més en el cas de preses i presos polítics bascos.

I l'aspecte que està en l'altre dimensió, l'exterior. Aquest que ara volen criminalitzar, intentant dispersar i espantar als milers de granets de sorra solidaria que formen aquesta gran duna que és l'incansable recolzament a les persones preses, molt més enllà de l'immediat de la família, que hi ha a Euskal Herria. Els cercles concèntrics que s'expandeixen en la reivindicació "d'Euskal Presoak Euskal Herrira" i en el recolzament a la gent més afectada per la dispersió també seguiran reverberant entre els murs.

Avui, a les institucions, per interessos partidistes, no cotitza a l'alça aquesta reivindicació, que airejaren en altres moments. Però al carrer sí, i també en les actituds personals que se sumen amb gestos pràctics d'afecte i recolzament.

L'Estat vol aïllar encara més a un col·lectiu carregat de valors humans i polítics, coherent amb cada trajectòria vital i militant, i la veu i opinions del qual són necessàries per enfortir la via imprescindible de resolució del conflicte.

Doncs des de la meva curta i llarga experiència d'ambdues dimensions, estic convençuda de que no podran.